Bu, arşivlenmiş metnin orijinal yazarları tarafından yayınlandığı şekliyle resmi bir çeviridir.

Federal bir Kıbrıs'a Evet (Broşür)

Tarihsel Not

Bu bildirim Kasim 2016'da Lefkoşa'daki Syspirosi Atakton tarafından yayımlanmış ve dağıtılmıştır.

İçerik

Federal bir Kıbrıs'a Evet

Çevirenler: Yunus Cenk, Orhan Erönen, Dayanışma

Kıbrıs Sorunu, her zaman siyasi elitlerin güç kavgası olmuştur ve olmaya devam ediyor. Ayni zamanda, birbiriyle çekişen milliyetçi ideolojilerin de konusu olmuştur. Biz anarşist ve anti-otoriterciler için, Kıbrıs Sorunu'nun çözümü çok önemlidir; zira gündelik hayatlarımızı, toplumumuzu ve sosyal ilişkilerimizi, siyasi kararlarımızı ve kavgalarımızı negatif etkilemektedir. Adayı bölen dikenli tellere, insanların arasına dikilmiş duvarlara ve Kıbrıs Sorunu'nun, toplum gelişimi ve radikal kararların önüne çektiği engellere karşıyız. Biliyoruz ki, bu sorunun çözümü milliyetçi hegemonyanın üstesinden gelmemize imkan sağlayacak ve adanın bölünmüşlüğünü tersine çevirecektir.

Onyıllar boyunca Kıbrıs Sorunu siyasal söylemi ve siyasi arenayı tekeline almıştır. 1950'ler ve sonrasında, birbiriyle yarışan milliyetçiliklerin yükselmesi ve Kıbrıs Sorunu'nun yaratılması, ulus-merkezli, toplumsal muhafazakarlık ve mali yönden liberal söylemler aracılığı ile tepkisel sosyopolitik dönüşüme işaret eder. Bu dönüşüm, ortak mücadeleleri bastırmış ve toplumların daha da bölünmesine yol açmıştır. 1920-1950ler arasında popüler olan sınıf mücadelesi ve işçi talepleri bir kenara itilmiş, iki büyük toplum zıtlaşmaya ve çatışmaya itilmiş, daha küçük toplumlar daha da marjinalleştirilmiş, izole ve asimile edilmiştir. Ayni zamanda, "anavatanlar"la birleşme talepleri –bu Kıbrıslırumlar için "Enosis", Kıbrıslıtürkler için "Taksim" olsun, militer ve paramiliter grupların oluşumuna ve hükmüne, iki-toplumlu huzursuzluğa, ve Kıbrıslıtürklerin sığınacakları kuşatılmış bölgelerin yaratılmasına yol açmıştır. Bütün bu olaylar, Yunan cuntasının darbesi, Türkiye'nin işgali ve adanın bölünmesine kadar devam etmiştir.

2004 ve 2010 hayal kırıklıklarından sonra, sadece resmi müzakereler seviyesinde değil, ortak iki-toplumlu ve toplumlarası mücadele seviyesinde bile durgunluk yaşamıştık. Buna rağmen, toplumun bir bölümü ortak bir gelecek tahayyül etmeyi, ortak alanını korumayı hiç bırakmadı. Kıbrıslıtürklerin 2011 protestoları, 2011-2012 Occupy Ara Bölge, ve antimilitarizm, eğitim ve ekoloji gibi birçok konuda yapılan ortak mücadele, federal birleşmenin kapılarını açık tuttu. Kendimizi Kıbrıs Sorunu'nun çözümüne yönelik yapılan müzakerelerin ortasında bulduğumuz bu zamanda, önümüzde ya bir çöküşe, ya da bir referanduma tabi olacak olan hayati bir dönemin öncesindeyken, federasyon karşıtlarının karşısında açıkça durup, ülkemizin federal birleşmesini net bir şekilde desteklemenin

sorumluluğunu hissediyoruz.

Bizler, Kıbrıs Sorununun politik çözümünü, İki Bölgeli ve İki Toplumlu Federasyon çerçevesi içinde esas alıyoruz. Çözümün 'üniter devlet' çerçevesi altında olması, 1960 'üniter devleti' başarısızlıklarını ve sonuçlarını görmezden gelmektir. Etnik çoğunlukta olanların (Kıbrıslı Rumların), etnik azınlıkta olanlara (Kıbrıslı Türklere) dayatma yapması, iki toplum arasındaki çatışmayı yoğunlaştırmış ve adanın ikiye bölünmesine neden olmuştur. Üniter devleti desteklemek, çoğunluğun hatalarını ve başarısızlıklarını kavrayamamak, emrivakiyi ve dolayısıyla bölünmeyi kabul etmektir. 'Üniter devlet' (ve belli ideolojilerin) yandaşları karşısında duran bizler, 'üniter devleti' bir insan – bir oy prensibi olarak değerlendirmekteyiz, böylelikle çoğunluğun düzenlemeleri "ırkçı" olacak, ve her zamanki gibi etnik ve diğer azınlıkları marjinalleştirerek, sosyal ve politik dışlanmalara öncülük edecektir.

Çoğunlukta olan Kıbrıslı Rum toplumunun, bir yandan uzun yıllardır tek elinde bulundurduğu 'yasal' devletin getirdiği imtiyazları, diğer taraftan da küresel sahnede görünmez hale gelmiş bir rejimin içinde olan Kıbrıslı Türk toplumunun izolesinin farkında olma zamanı gelmiştir. İki Toplumlu ve İki Bölgeli Federasyonu , "bölünmeden kaçınmak için acı dolu bir uzlaşma" olarak değil, Kıbrıs'ın tarihsel, coğrafik ve politik gerçeklerinin farkında olan, toplumlara otonomi veren hatta kendini bir etniğin içinde görmeyerek, etnik kimlikleri onaylamayanlara bile birlikte var olma fırsatı yarattığı için, ideal bir kurumsal çözüm olarak görmekteyiz. ("Federasyon var olmamış olsaydı bile onu icat etmek zorunda kalırdık." Traino, Issue 10, 1993). Sınır kavramını, "kendisi" ve "ötekini" kimliklerini yeniden tanımlama fırsatına sahip olacağız. Böylelikle, bölücü ikilemler yerine ilişkisel temellere dayalı olacak olan yeni kimliklerimizi, dışlamaları temel almadan yaratabileceğiz. Dahası, kimliklerimiz, bizlerin arasındaki temaslar ve ilişkiler ve bizlerle çevremizin arasındaki ilişkiyle oluşacak ve dönüşecektir.

Bunun yanı sıra, bizler, kendimizi kandırmıyoruz. Biliyoruz ki, çözüm sonrasında etnik – toplumsal sorunlar büyülü bir şekilde yok olmayacaktır. Çözümü bir takım imzadan ibaret görüyoruz. Süreç, uzlaşıdan önce başlayarak, kabulünden sonra da devam eder. Sınırları ve etno-sentrizmi yenen, farklı bir gerçekliğin farklı bir anlatısı ve her şeyden önce ortaya çıkmasının ön şartı vardır. Kıbrıs Sorunu'na politik çözüm, baskın düzeni bozarak bizlere bir araya gelme, bir arada düşünme ve yeni bir çerçeve içinde hareket etme izni verecektir. Bölünme, halkın çıkarlarına zarar veren herhangi bir tedbir için artık bir bahane olarak kullanılamayacaktır. 1964'ten bugüne Kıbrıslı Rum elitlerinin eylemlerini dayandırdığı "Olağanüstü hal" artık var olamayacaktır. Coğrafik alanların entegrasyonu ve yaratılacak olan yeni ortak yaşamımız çerçevesinde mücadelemiz daha güçlü ve etkili olacaktır.

Dahası, Kıbrıs'taki toplumlar daha fazla özgürlük yaşayabilecekler. Kıbrıslıtürk toplumunun Türkiye'ye olan bağımlılığının (siyasi ve ekonomik) azalacağını düşünürsek, sadece 'anavatanlar'dan bağımsızlığımızı korumak için birleşik, iki toplumlu bir çalışma ortamı değil, İngiliz Üstleri'ne de beraberce karşı çıkmamız için yeni bir alanımız olacaktır. Kıbrıs Sorunu'nu çözmek, adadaki savaş durumunun korunmasından finansal ve siyasi kazanç sağlamış militarizme ve onun savunuculara ağır bir yenilgi yaşatacaktır. Bunun ötesinde, orduların terhis edilmesi, bizlere hayatın tüm yönlerini domine eden askerleştirme ve militarizmin devamlılığı için gerekli olan ataerki ve seksizm karşısında mücadelemizi sürdürmek için ihtiyaç duyduğumuz çerçeveyi sağlayacak.

Yeniden birleşme, eğitim sistemleri ayrık kalsa bile, miliyetçilikten, ırkçılıktan, nefretten, ve Kilise'nin hegomonik söyleminden arınmış bir eğitim sistemini amaçlayacak; toplumların kendi içinde ve toplumlararası, elle tutulur ve etkili bir diyaloğun başlamasına fırsat verecek. Birleşik bir Kıbrıs'ta, bir annenin çocuğunun okulda Kıbrıslıtürk şiirinden muaf olmasını istediği mektup gibi duyumcu yöntemler çökecek, çünkü barış kültürünü geliştirmek ve büyütmek bir hedef değil, genel bir ihtiyaç olacak.

Sadece eğitim sisteminin değil, devlet ve toplumun laikleştirilme mücadelesi tüm toplumlar tarafından yürütülecek. Kıbrıslıtürklerin hal-i hazırdaki laik yapısı, Kıbrıslırum toplumundaki laiklik savunucularına oldukça yardımcı olacak. Örneğin, Kilise'nin toplumsal cinsiyet ve cinsellikle ilgili paylaştığı duygu ve düşünceler sadece Kıbrıs Rum toplumunda değil, federal seviyede yargılanacak; bu da onları daha sert eleştiriye maruz bırakacaktır.

Kamu kaynakların ele geçirilmesi, arazilerin kapılması ve çevresel tahribat daha geniş bir ölçekte yer alacak. Bizim, Beşparmak Dağları, Androliku (Gündoğdu), Karpaz ve Akamas'ta yokedişi engellemek için verdiğimiz mücadele birleşecek ve yek bir hedefi olacak: federal hükümetin ve onların koruması altında çalışan işletme sahiplerinin neo-liberal ve anti-çevresel politikalarına karşı savaşmak.

Adanın tüm yurttaşlarıyla; hangi kurucu devlette ikamet ettikleri/etmedikleri gözetilmeksizin ve 'yasadışı göçmen', 'çingene', 'Anadolu göçmenleri' ya da 'Yunanistan'ın bürokratik kalıntılıarı' adlandırmalarına liyakat etmeksizin, onlarla birlikte omuz omuza mücadele etmek istiyoruz

'Haklar' kavramı halen, en merkezi olmasa da, görüşme sürecinin en merkezi maddelerinden biridir. Retçi cephe ve federal çözümü destekleyen neoliberaller, bir yanda (ağırlıklı olarak) bireysel mülkiyet haklarına odaklanmışken, diğer yandan da birleşmenin kamusal finansal getirilerine odaklanmıştır. Bu haliyle, Kıbrıs Sorunu'nun çözümü ya da çözümsüzlüğü neolibellerin finansal çıkarlar perspektifinden incelenmektedir. Yani, kamu kaynakları, politik ve ekonomik elit kesim tarafından halka sadece finansal ortak çıkarlar şeklinde sunulmaktadır. Bunu, özellikle hidrokarbon rezervleri davasında gözlemleyebiliriz. Bir yandan hidroakarbon rezerverlerinin işlenmesi potansiyeli sistematik olarak sürdürülebilir bir çözümün katalizörü olarak sunuluyorken, diğer yandan finansal krizden çıkışın anahtarı olarak gösterilmektedir. Oysa bizler için 'ortaklık' nosyonu farklı bir anlam içermektedir. Bu yaratılacak yeni bir hayalle ilgilidir. O da, 'ortak' coğrafi, ekolojik, tarihsel, sosyal ve kültürel açıdan yeni bir anlayışla ortaya çıkan fikirlerin ve bilinçlerin mozaiğidir. Örneğin, 1960 Cumhuriyetinin kuruluşundan önce, işçilerin ortak mücadeleleri ve kitlesel grevleri varolmuş ve bu dayanışma 1948'de doruk noktasına ulaşmıştır. Şimdi de bunlar benzer şekilde yaşlı ve gençler tarafından yeniden canandırılmakta ve yaratılmaktadır. Bu yeni mevhum ile, iki toplum, kentsel ve doğal çevresinin yanı sıra, kademeli şekilde bir arada ve içi içe varolabilme yolunda ilerleyecektir.

Apaçık ortadadır ki, çözümden sonra devlet-sonrası bir ortamda yaşamayacağız. Kapitalist sistem içinde işleyen bir devletin altında yaşmaya devam edeceğiz. Bu devlet, belirli jeopolitik sorunlara tepki vermek zorunda kalacak ve kendi içindeki iktidarını güçlendirmek için de tüm araçlarını kullanacaktır. Federal ve kurucu devletlerin benzer şekildeki politikalarına karşı savaşacağımızı biliyoruz.

Ve, öyle de yapacağız. Ve bunu birlikte yapacağız

Kasım 2016

Syspirosi Atakton

Bildiri, Syspirosi Atakton (Grup), Onyıl 2010-2019, 2016, Lefkoşa (güney)

From:
https://www.movementsarchive.org/ - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://www.movementsarchive.org/doku.php?id=tr:brochures:sispirosiatakton:omospondia_gr

Last update: **2026/08/05 10:16**